

Warto zobaczyć

Gmina miejska Stargard

Nagromadzenie oraz klasa stargardzkich zabytków czynią z miasta niepowtarzalne pod względem turystycznym miejsce. Okazją do poznania średniowiecznego miasta jest zwiedzenie szlaku „Stargard – Klejnot Pomorza”. Trasa szlaku wiedzie plantami – długość 3 km., wzdłuż potężnych wałów, bram, baszt i bastei. Podziwiać można wieże kościołów – na czele z wieżą kościoła św. Jana, najokazalsze baszty w kraju oraz jedną z dwóch w Europie bram rozpiętych nad korytem rzeki – Bramą Portową. Największą atrakcją dla turystów będzie wizyta w monumentalnej Kolegiacie Mariackiej, uznanej za jeden z najpiękniejszych ceglanych kościołów w Polsce. Stargard znajduje się na **Europejskim Szlaku Gotyku Ceglanego**.

Amatorzy aktywnego wypoczynku skorzystać mogą z bogatej oferty ośrodków wypoczynkowych nad jeziorem Miedwie. Plaża, kąpieliska, wypożyczalnie sprzętu wodnego oraz kluby windsurfingowe sprawią, że każdy znajdzie coś dla siebie.

Warto zobaczyć:

Stargard

- kościół parafialny pw. NMP Królowej Świata, zbudowany w stylu gotyckim na przełomie XIII/XIV w., w 2 poł. XIV w. oraz pod koniec XIV w., restaurowany w latach 1905 -11

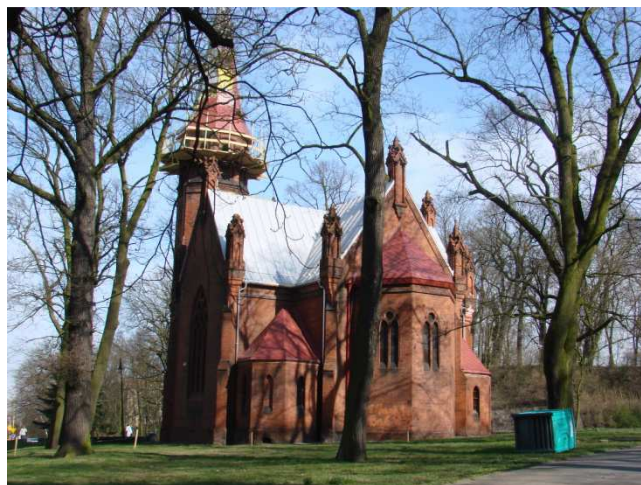
- zespół budynków plebanii przy kościele NMP Królowej Świata, murowano-ryglowych, z poł. XV w., 1 poł. XVI w. i poł. XIX w.

- kościół parafialny. pw. św. Jana Chrzciciela, murowany, gotycki, z poł. XIII w. i pocz. XV w.

- kościół parafialny pw. Św. Ducha, murowany, neogotycki, z lat 1874-77
- kościół parafialny pw. Św. Krzyża w Kluczewie, murowany, gotycki, XV w.
- kościół prawosławny pw. św. Piotra i Pawła, murowany, neogotycki, z 1880 r.

- krzyż pokutny, kamienny z 1542 r. – największy w Polsce
- mury miejskie z basztami: Morze Czerwone, Białogłówka, Jeńców, Tkaczy; z przełomu XIII/XIV

- Brama Pyrzycka z końca XIII w., rozbudowana w 1439 r.
- Brama Wałowa z ok. 1430 r., przebudowa renesansowa w 1590 r.
- Brama Młyńska (Wodna), z pocz. XV w.

- basteje przy Baszcie Jeńców i Baszcie Tkaczy
- arsenał (obecnie archiwum), z przełomu XV/XVI w.
- ratusz, murowany, gotycki, z 2poł. XIII w., końca XIV w., oraz poł. XVI w., rekonstruowany w latach 1896 – 97

- odwach, murowany, klasycystyczny, z pocz. XVIII w. (obecnie Muzeum)

- kamienica, ul. Kazimierza Wielkiego 13, murowana, gotycka, z poł. XV w
- kamienica, ul. Mieszka 1, murowana, renesansowa, z XV w. i 1 poł. XVI w.
- kamienice Rynek Staromiejski 3 i 4, murowane, barokowe, z 2 poł. XVII w.
- dom bractwa strzeleckiego; ul. Ochronna 9, murowany, z 1861 r.
- spichlerz, murowany, z końca XVII w.
- młyn (obecnie hotel – restauracja), ul. Gdańska 5, murowany, neogotycki, z 1894 r.
- wodociągowa wieża ciśnień (komunalna), murowana, neogotycka, z 1897 r.

- linia kolei wąskotorowej, Stargard-Ińsko z odgałęzieniem do Dobrej Nowogardzkiej, otwarta od 1895 r.
- dworzec kolejowy wąskotorowy, murowany, z przełomu XIX/XX w.
- gród z podgrodziem
- grodzisko „Osetno”

Centrum Informacji Turystycznej
 73-110 Stargard, Rynek Staromiejski 4
 tel./fax (+91) 578-54-66
 e-mail: startur@wp.pl; www.stargard.pl

Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie
Rynek Staromiejski 2-4
Tel/fax. (091) 578 38 35, 577 25 56
email: info@muzeum-stargard.pl

Gmina Dolice

Walory przyrodnicze, obiekty zabytkowe oraz ekologicznie czyste środowisko decydują o atrakcyjności turystycznej gminy. Amatorzy wędkarstwa, kąpiele słonecznych i uprawiania sportów wodnych znajdą tu jezioro Gardzko odznaczające się pierwszą klasą czystości wód.

Warto zobaczyć:

Bralecin:

- kościół filialny pw. św. Brata Alberta, murowany, z 2 poł. XV, przebudowany w XIX w.

- bramka cmentarna, murowana, z 2 poł. XV w.

- park krajobrazowy z XIX w.

Brzezina :

- park krajobrazowy z XIX w.
- kurhany

Dobropole Pyrzyckie:

- kościół parafialny pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, murowany, z XV w., gotycki, z wieżą z 1779 r., przebudowany w XIX w.

- pałac murowany, neoklasycystyczny z przełomu XVIII/XIX w.
- park krajobrazowy z 2 poł. XIX w.

Dolice:

- kościół parafialny pw. Chrystusa Króla, murowany, renesansowy z 1596 r. z wieżą z XVIII w.

- park krajobrazowy z XIX w.
- cmentarzysko kurhanowe

Kolin :

- kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego, murowany, z 1662 r.

- park krajobrazowy z XIX w.

Krępcowo:

- kościół filialny pw. MB Częstochowskiej, murowany, gotycki, z poł. XV w. przebudowany w XIX w.

- ruiny zamku, murowany, gotycki, z 1 poł. XIV w., zniszczony ok. 1500 r.

- park krajobrazowy z XIX w.
- kamienny krzyż dziękczynny z XVI w. przy rozwidleniu dróg do Stargardu i Strzebielewa

- grobowiec megalityczny

Lipka

- ruina kościoła, murowany, z 1 poł. XVI w. , przebudowany w XIX w.

- park krajobrazowy z XIX w.

Mogilica:

- park krajobrazowy z XIX w.

Morzyca:

- kościół filialny, murowany, z początku XVI w. , przebudowany w 1 poł. XVII w.

- ruina wieży "Stary Piotr", murowana, z XVI w.

- park krajobrazowy z XVIII w.

Moskorzyn:

- kościół filialny pw. św. Stanisława BM, murowany, z końca XV w.

- park krajobrazowy z XIX w.

Płoszkowo:

- park krajobrazowy z XIX w.

Pomietów:

- ruiny kościoła, murowany, z końca XVI w.

Rzeplino :

- kościół parafialny pw. MB Różańcowej, murowany, z 2 poł. XV w., przebudowany w 1707 r. XIX w.

- park krajobrazowy z XIX w.

Sądów:

- kościół fil. pw. św. Andrzeja Boboli, murowany, z 1 ćw. XVI w. , przebudowany w 1858 r.

- pałac murowany, neoklasycystyczny z 2 poł. XIX w.
- park krajobrazowy z przełomu XVIII/XIX w.
- cmentarzysko kurhanowe
- rezerwat „Dęby Sądowskie” z około 30 starymi dębami koło stacji Ziemomyśl

Skrzany:

- park krajobrazowy z XIX w.

Strzebielewo:

- kościół filialny pw. św. Józefa Rzemieślnika, murowany, gotycki, z końca XV w.

Warszyn:

- kościół filialny pw. św. Antoniego z Padwy, murowany, z 2 poł. XIII w., z wieżą ryglową nadbudowaną w 1769 r.

- bramki cmentarne, murowane, z 2 poł. XV w.

- pałac, murowany, neoklasycystyczny z początku XX w.

- park krajobrazowy z XIX w. z wieżą widokową, murowaną, neogotycką, z XIX w.

Ziemomyśl A:

- ruiny kościoła, murowany, z 2 poł. XIII w.

- park krajobrazowy z pocz. XIX w.
- kurhan

Żalęcino:

- kościół filialny pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego, murowany, z 1 poł. XVI w.

- park krajobrazowy z XIX w.

Gmina Chociwel

Na terenie gminy znajduje się szereg zespołów przyrodniczo - krajobrazowych, które charakteryzują się nie tylko walorami krajobrazowymi, ale również stanowią ostoje i żerowiska dla zwierząt oraz lęgowiska dla ptaków, płazów i gadów. Są to głównie torfowiska z ginącymi i chronionymi gatunkami różnorodnych roślin, do których między innymi można zaliczyć: „Kania”, „Łąki nad Okrą”, „Wilcza Góra”, „Sarnowo”, „Moczary lublińskie”, „Dolina Krąpieli”. Jeziora występujące w gminie to jeziora polodowcowe, przeważnie typu rynnowego: Starzyc, Kamienny Most z pływającymi wyspami. Gmina graniczy także z jeziorem Woświn – jednym największych w województwie. Urozmaicona rzeźba terenu, jeziora, rzeki, lasy stwarzają mikroklimat i doskonałe warunki do rozwoju turystyki.

Warto zobaczyć:

Bobrowniki:

- kościół filialny pw. Narodzenia NMP, murowany, z 2 poł. XV w., z wieżą ryglową z XVII/XVIII w., przebudowaną w XIX w.

- park krajobrazowy z XIX w.

Chociwel

- kościół parafialny pw. Matki Boskiej Bolesnej, murowany w stylu gotyckim, z poł. XV w., restaurowany w XIX w.

- fragment murów obronnych budowanych w stylu gotyckim, z XIV w.

- grodzisko

Lisowo:

- park krajobrazowy z XIX w.

Starzyce:

- park krajobrazowy z XIX w.

Długie:

- kościół filialny pw. św. Anny, murowany, z XV w., rozbudowany w 1892 r.

Kamienny Most:

- pałac murowany z 1 poł. XVII w. i 1 poł. XIX w.

- park krajobrazowy z XIX w. z jeziorem z pływającymi wyspami

Wieleń:

- park krajobrazowy z przełomu XVIII/XIX w.

Oświno:

- park krajobrazowy z XIX w.

Bród:

- pałac murowany z końca XIX w.

- park krajobrazowy z XIX w.

Karkowo:

- ruiny pałacu murowanego, neogotycki, z XIX w.

- park krajobrazowy z 2 poł. XVIII w.

Kania:

- kościół parafialny pw. św. Stanisława Kostki, murowany, z końca XV w., z ryglową wieżą z XVIII w.

- pałac murowany z lat 70. XIX w.
- park krajobrazowy z 1 poł. XIX w.

Gmina Ińsko

Gmina leży w całości na terenie Ińskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Park obejmuje niezwykle cenne przyrodniczo i malownicze tereny Pojezierza Ińskiego. Wzgórza morenowe rozciągające się na północ i południe od miasta, wokół jeziora Ińsko, tworzą niepowtarzalny krajobraz. Charakterystycznym jego elementem jest najwyższe wzniesienie - Głowacz. Na terenie gminy znajduje się 10 jezior, z których największym i najczystszy jest jezioro Ińsko, zajmujące powierzchnię 650 ha. Akweny te stwarzają doskonale warunki do uprawiania kajakarstwa, nurkowania i wędkarstwa.

Warto zobaczyć:

Czertyń

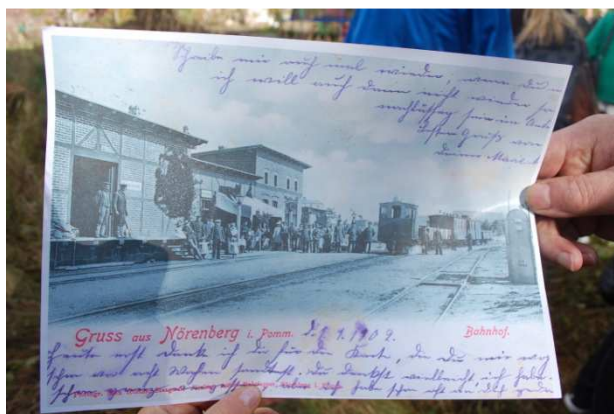
- park krajobrazowy z XIX w.

Ińsko

- fragment murów obronnych, gotyckich, z XIV w.

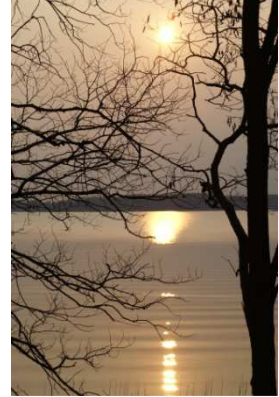

- stacja kolejowa wąskotorowa, z przełomu XIX/XX w.

- rezerwat przyrody „Kamienna Buczyna” wzdłuż promenady spacerowej nad jeziorem Ińskim i „Wyspa Sołtyski” na jeziorze Ińsko
- rezerwat przyrody „Głowacz”

Linówko

- dzwonnica przy kościele filialnym pw. MB Różańcowej, ryglowa, z przełomu XVII/XVIII w.

- park krajobrazowy z XIX w.
- grodzisko

Miałka

- park krajobrazowy z XIX w.

Storkowo

- pałac, murowany, neoklasycystyczny, z końca XVIII w., rozbudowany ok. 1900 r.

- park krajobrazowy z XIX w.

Studnica

- park krajobrazowy z XIX w.

Ścienne

- park krajobrazowy z XIX w.
- grodzisko

Gmina Marianowo

Niepowtarzalne zasoby naturalne Marianowa i okolic spowodowały, że ok. 75% powierzchni gminy objęte zostało Europejskim Programem NATURA 2000. Duże kompleksy leśne, stanowiące ponad 25% powierzchni gminy, bogate są w runo leśne i zasobne w zwierzynę łowną. Na ich obszarze znajduje się użytek ekologiczny

„Stawy Lutkowskie” z siedliskiem żurawi oraz rozległe „Stawy Dzwonowskie” - miejsce gniazdowania wielu gatunków ptaków. Na terenie gminy znajdują się też dwa pięknie położone jeziora: Marianowskie i Wiechowskie. Rynnowe Jezioro Marianowskie wyróżnia się w regionie dużą czystością. Brzeg jest urozmaicony, w przeważającej części malowniczo zalesiony. Jezioro jest doskonałym miejscem do kajakowania, a bogate w ryby słodkowodne, jest także rajem dla wędkarzy.

Warto zobaczyć:

Dalewo

- ruiny kościoła, murowany, gotycki, z XV w.

Dzwonowo

- kościół filialny pw. św. Jana Ewangelisty, murowany, gotycki, z 2 poł. XV w., przebudowany w XIX w.

- pałac murowany, z XVIII w.

- park krajobrazowy z przełomu XVIII/XIX w.

Gogolewo

- kościół parafialny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej, murowany, gotycki, z poł. XV w. , odbudowany w 1827 r.

Marianowo

- klasztor pocysterski: kościół parafialny pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, murowany, gotycki, z przełomu XIII/XIV w., przebudowany w 1690 r., zachodnie skrzydło klasztoru murowane, gotyckie, z XV w.

Gmina Dobrzany

Gmina wyróżnia się malowniczym krajobrazem, który tworzą bujne lasy i liczne jeziora - cztery z nich: Krzemień, Dolice, Sierakowo i Okole posiadają drugą klasę czystości wód. Niewątpliwą atrakcją turystyczną jest tzw. Wstęga Łńska - malowniczy odcinek drogi z 56 zakrętami z Kóz do Ciemnika, wijący się wśród lasów bukowych tzw. Bieszczad Łńskich – wymarzone miejsce na wędrowki rowerowe. Teren gminy odwiedzają ptaki drapieżne: kanie, jastrzębie i orły bieliki, a to jest z kolei atrakcją dla ornitologów.

Warto zobaczyć:

Biała:

- kościół filialny pw. Matki Boskiej Bolesnej, murowany, gotycki, z XV w.

Bytowo:

- kościół filialny pw. św. Wojciecha BM, murowany, z przełomu XVI/XVII w. , przebudowany w XIX w.

- ruiny pałacu, murowany z 1890 r.

- ruiny młyna wodnego, murowany z końca XIX w.

- park krajobraz z XIX w.

Dobrzany

- kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła, murowany, klasycystyczny, z 1782 r.

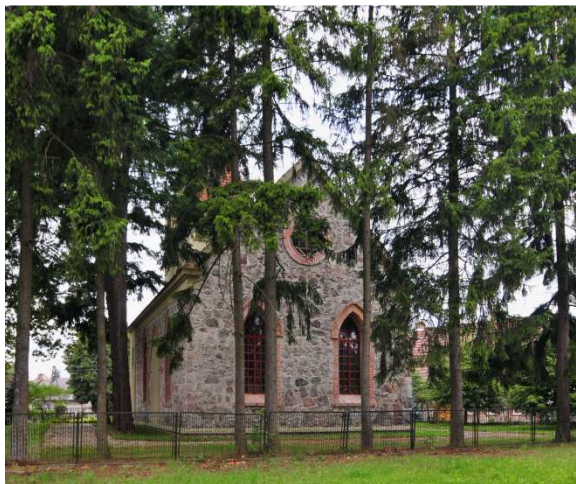
Kępno:

- wieża kościoła filialnego pw. św. Józefa, ryglowa, z 1767 r.

Krzemień:

- kościół filialny pw. Wniebowzięcia NMP, murowany, neogotycki, z 1 poł. XIX w.

Lutkowo:

- kościół filialny pw. Chrystusa Króla, murowany, neogotycki, z 1907 r.

- rezerwat przyrody „Stawy Lutkowskie”

Odargowo:

- kościół filialny pw. Przemienienia Pańskiego, murowany, z 2 poł. XV w., przebudowany w XIX w.

Ognica:

- kościół filialny pw. św. Apostoła. Piotra i Pawła, murowany, z 1600 r., z wieżą z 2 poł. XIX w.

Szadzko :

- ruiny kościoła, murowany, z ok. 1600 r.

- zamek z relikdami murowanymi i ziemnymi z XIV w. , przebudowany pod koniec XVI w., renesansowy, rozebrany w XVIII w.

Gmina Stara Dąbrowa

Rzeźbę gminy kształtuje Równina Nowogardzka z malowniczo położonymi jeziorami. Akweny te wraz z otaczającymi je lasami stanowią niewątpliwą atrakcję turystyczną, zachęcając do wędrówek pieszych, rowerowych, uprawiania sportów wodnych i kąpieli słonecznych. Przez gminę przepływa rzeka Krąpiel dostępna dla kajaków.

Warto zobaczyć:

Białuń

- kościół filialny pw. św. Michała Archanioła, murowany, gotycki, z 2 poł. XV w.

Chlebówko

- grodzisko

Kicko

- kościół filialny pw. MB Częstochowskiej, murowany, z końca XV w., przebudowany w XIX w.

Krzywnica

- kościół filialny pw. św. Stanisława BM, murowany, z końca XV w., przebudowany w 1813 r.

- grodzisko

Łęczyca

- kościół filialny pw. Ofiarowania NMP, murowany, z poł. XV w.

Łęczyna

- dwór murowany, neoklasycystyczny, z 4 ćw. XIX w.

- folwark, murowany, z przełomu XIX/XX w.

- park krajobrazowy z 2 poł. XIX w.

Nowa Dąbrowa

- kościół filialny pw. MB Pocieszenia, murowany, z końca XV w., z wieżą ryglową z XVIII w.

- pałac murowany, z 4 ćw. XIX w.

- park krajobrazowy z pocz. XIX w.

Parlino

- kościół parafialny pw. Miłosierdzia Bożego, murowany, z przełomu XV/XVI w.

Stara Dąbrowa

- kościół parafialny pw. św. Józefa Oblubieńca NMP, murowany, z początku XVI w.

- dwór, murowany, z końca XVIII w,
- park krajobrazowy z XVIII w. i 2 poł. XIX w.

Storkówko

- park krajobrazowy z XIX w.

Tolcz

- kościół filialny pw. MB Nieustającej Pomocy, murowany, z 2 poł. XV w.

- ruiny dworu, murowany, z 1835 r., przebudowany w 1926 r.

- park krajobrazowy z pocz. XIX w.

Gmina Kobylanka

Gmina ma piękny krajobraz, malownicze lasy, zasobne w zwierzynę i runo leśne oraz atrakcyjne jezioro Miedwie, z częścią sportowo-rekreacyjną w pobliżu miejscowości Zieleniewo – Morzyczyn.

Warto zobaczyć:

Kobylanka

- lipa - Wieniec Zgody – znak pojednania między Stargardem a Szczecinem, rośnie do dziś. Protoplasta herbu Gminy (pomnik przyrody)
- lapidarium w Kobylance – jedyne na Ziemi Stargardzkiej
- kościół św. Antoniego Padewskiego z lat 1934-36

Bielkowo

- kościół filialny pw. św. Anny, murowany, z XV w., przebudowany w XIX w.

- bramki cmentarne, murowane, z XV w.

Kunowo

- kościół filialny pw. MB Królowej Polski z 1582 r., przebudowany w XVIII w.

Gmina Suchań

Gmina stanowi idealny teren wypraw rowerowych i pieszych. Tutejsze jeziora i przepływająca południowym skrajem gminy rzeka Ina stwarzają dogodne warunki dla wędkarzy i kajakarzy.

Warto zobaczyć:

Suchań

- kościół parafialny pw. MB Nieustającej Pomocy, murowany, z 2 poł. XV w., z wieżą z 1696 r.

- bramki cmentarne, murowane, z 2 poł. XV w.
- ruiny młynu, murowany, z 4 ćw. XIX w, ok. 1900 r.

Nosowo

- kościół filialny pw. św. Franciszka z Asyżu, murowany, z 2 poł. XV w.

Sadłowo

- kościół filialny pw. NSPJ, murowany, z 2 poł. XIV w., i 1 poł. XVI w., przebudowany w XIX w.

Słodkówko

- kościół filialny pw. MB Szkaplerznej, murowany, z końca XV w. z wieżą ryglową z 1741 r.

Suchanówko

- kościół filialny pw. Chrystusa Króla, murowany, z 1 ćw. XIV w., z wieżą z XV w.

- młyn wodny, ryglowy z 1827 r.

- grodzisko

Wapnica

- kościół parafialny pw. św. Jana Kantego, murowany, z 2 poł. XIII w. , przebudowany w . XIX w.

- grodzisko

Żukowo

- kościół filialny pw. św. Antoniego, murowany , z XV w.

Gmina Stargard

Jest największą gminą pod względem powierzchni w powiecie stargardzkim. W granicach gminy znajdują się cenne ze względów krajobrazowych i przyrodniczych obszary mające znaczenie regionalne a nawet ponadregionalne. Należą do nich: rynna jeziora Miedwie - doskonałego do uprawiania sportów wodnych jak np. żeglarstwa czy windsurfingu, dolina rzeki Iny i rzeki Krąpieli oraz Ozy Kiczarowskie. Gmina ta należy do najbogatszych na Pomorzu Zachodnim pod względem liczby zabytkowych założeń pałacowo - parkowych. Parki wiejskie, aleje oraz starodrzew przykościelny i cmentarny stanowią wartościowy element krajobrazu gminy jako składnik szaty roślinnej jak i część zasobów kulturalnych. Znajdują się tu liczne aleje i zadrzewienia przydrożne. Część z nich powiązana jest z istniejącymi założeniami parkowymi.

Warto zobaczyć:

Barzkowice

- pałac, murowany, eklektyczny, z 2 poł. XIX w., rozbudowany w 1911 r.

- park romantyczny, z pocz. XIX w. , rozbudowany na. pocz. XX w.

Grzędzice

- kościół parafialny. pw. św. Ap. Piotra i Pawła, murowany, gotycki, z poł. XV w. i pocz. XVI w., z cenną XV-wieczną polichromią

Klępino

- kościół filialny pw. Narodzenia NMP, murowany, z przełomu XV/XVI w., przebudowany w XIX w.

Koszewko

- kościół filialny pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus, murowany, z 1 poł. XVI w., przebudowany w 1709 r.

- pałac, murowany, z 2 poł. XIX w.

- park krajobrazowy z XIX w.
- grodzisko

Koszewo

- kościół filialny pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, murowany, gotycki, z 2 poł. XV w. i 1 poł. XVI w.

- pałac, murowany, z 2 poł. XIX w.,

- park krajobrazowy, z XVIII i XIX w.

Krapiel

- kościół, murowany, gotycki, z przełomu XIII/XIV w.

- pałac murowany, z poł. XIX w.
- park krajobrazowy z XIX w.

Kurcewo

- grodzisko

Lubowo

- dzwonnica przy kościele filialnym pw. Św. Rodziny, ryglowa, z XVII w.

Małkocin

- kościół filialny pw. św. Józefa, murowany, gotycki, z 1 poł. XVI w. , restaurowany w 1854 r.

- dwór, murowany, z pocz. XIX w. i końca XIX w., oficyna, murowana, z przełomu XIX/XX w.

- gołębnik, murowany, z 1854 r.

- park krajobrazowy z XIX w.

Pężino

- kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP, murowany, z poł. XVI w., przebudowany w 1906 r.

- zamek, murowany z 4 ćw. XIV-XV w. - skrzydło gotyckie i wieża z ok. 1600 r. - skrzydło renesansowe z kaplicą, z 1853-55 r., - skrzydło neogotyckie, przebudowane w 1935 r.

- park krajobrazowy na przełomie XIII/XIX w.

Poczernin

- kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła, murowany, z 1 poł. XV., z wieżą z 2 poł. XV w.

Skalin

- kościół filialny pw. Matki Boskiej Różańcowej, murowany, z 1 poł. XV w., przebudowany w XIX w.

Smogolice

- kościół filialny pw. św. Apostoła. Piotra i Pawła, murowany, z 2 poł. XV w., z wieżą z 1873 r.

Strachocin

- kościół filialny pw. Św. Faustyny Kowalskiej, murowany, z 4 ćw. XIII w.

Strzyżno

- kościół filialny Matki Boskiej Częstochowskiej, murowany, gotycki, z XV/XVI w.

Święte

- kościół filialny pw. św. Antoniego z Padwy, murowany, z 2 poł. XV w., przebudowany w XIX w.

Trzebiatów

- kościół filialny pw. Narodzenia NMP, murowany, z 2 poł. XV w.

Tychowo

- kościół filialny pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, murowany, z XV w., przebudowany w XIX w.

Ulikowo

- bramki cmentarne, murowane z XV w.

- grodzisko
- cmentarzysko kurhanowe

Wierzchląd

- park krajobrazowy z XVIII w.

Witkowo

- kościół filialny pw. MB Różańcowej, murowany, z XV w.

Żarowo

- bramka cmentarna, murowana, z XV w.
- most kolejowy, wąskotorowy, stalowy, kratownicowy, z 1894 r.

